

Dosarul nr. 3r-149/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

D E C I Z I E

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Tehnologii Matlasate”, reprezentată de avocatul Serghei Filatov,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tehnologii Matlasate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului de control,

împotriva încheierii din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de avocatul Serghei Filatov în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Tehnologii Matlasate” împotriva hotărârii din 30 decembrie 2019 a judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 21 august 2017 SRL „Tehnologii Matlasate” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului de control nr. 5-681679/80/81 din 30 martie 2017 și a deciziei nr. 129/1/c din 27 aprilie 2017.

Prin hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Tehnologii Matlasate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 27 ianuarie 2020, avocatul Serghei Filatov a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de avocatul Serghei Filatov, în interesele SRL „Tehnologii Matlasate” împotriva hotărârii din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă.

Ulterior, la 19 iunie 2020, în adresa Curții Supreme de Justiție de la Curtea de Apel Chișinău, a parvenit recursul declarat de SRL „Tehnologii Matlasate”, reprezentată de avocatul Serghei Filatov, înregistrat la data de 12 iunie 2020, împotriva încheierii din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 05 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că la 28 februarie 2020 a recepționat hotărârea motivată din 30 decembrie 2019 a instanței de fond. Astfel, termenul procesual de 30 de zile pentru depunerea apelului motivat a început să curgă de la 29 februarie 2020 și urma să expire la data de 30 martie 2020.

Recurentul a menționat că starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost declarată în perioada 17 martie 2020 – 15 mai 2020. În baza prevederilor anexei la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenul de depunere a cererii de apel motivat a fost suspendat, urmând a fi calculat un termen nou de la data încetării situației excepționale. Astfel, termenul de declarare a recursului a fost întrerupt și a început să curgă din nou la 16 mai 2020.

A relatat recurentul că la data de 09 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

A considerat recurentul că sunt neîntemeiate și inaplicabile argumentele instanței de apel cu privire la încălcarea obligației de a depune apelul motivat până la data de 30 martie 2020 sau în termenul suplimentar de 10 zile, fără ca apelantul/recurentul să fie informat despre aceasta.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1), prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 25 mai 2020, care a fost recepționată de către recurent, conform avizului de recepție, la data de 01 iunie 2020 (f.d. 97). Prin urmare, recursul depus de avocatul Serghei Filatov la 12 iunie 2020 este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de avocatul Serghei Filatov și de a menține încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Tehnologii Matlasate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 27 ianuarie 2020, avocatul Serghei Filatov, în interesele SRL „Tehnologii Matlasate” a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 73, vol. III).

Prin încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Serghei Filatov, în interesele SRL „Tehnologii Matlasate” împotriva hotărârii din 30 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

La 09 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 30 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 100, 103-112, vol. III).

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Materialele cauzei atestă că copia hotărârii motivate expediată în adresa părților de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost recepționată de către avocatul Serghei Filatov la data de 28 februarie 2020 (f.d. 90, vol. III).

Conform art. 232 alin. (2) Codul administrativ, avocatul Serghei Filatov, avea termen de 30 de zile pentru depunerea apelului motivat, calculat de la data notificării hotărârii motivate.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 mai 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Serghei Filatov, împotriva hotărârii din 30 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani

Conform Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Prin prisma pct. 1 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, iar conform pct. 8 din anexa la dispoziția 1 din data de 18 martie 2020 termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Concomitent colegiul reiterează că recurentul a recepționat hotărârea motivată la 28 februarie 2020.

Prin prisma art. 232 alin. (2) termenul de prezentare a motivării apelului a început a curge de la data notificării hotărârii motivate. Respectiv, pornind de la faptul că starea de urgență a fost declarată pentru perioada 17 martie 2020 – 15 mai 2020, iar conform anexei dispoziției Comisiei pentru situații excepționale a R. Moldova nr. 1 din 18 martie 2020, termenul de procedură care a început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

În atare circumstanțe la caz s-a produs suspendarea termenului de procedură și nu întreruperea acestui termen or, doar la întreruperea termenului de procedură, acesta începe a curge din nou.

Mai mult, prin noțiunea de suspendare a cursului termenelor procedurale se înțelege stoparea temporară a curgerii lor, în condițiile existenței unor circumstanțe independente de voința instanței de judecată sau a participanților la proces, în virtutea cărora este împiedicată examinarea ulterioară a pricinii și în legătură cu care procesul este suspendat, continuarea cursului respectivelor termene se reactivează din ziua reluării procesului.

În această ordine de idei, Colegiul judiciar reține că apelantul a făcut cunoștință cu hotărârea motivată la data de 28 februarie 2020, prin urmare calcularea termenului a început a curge din ziua imediat următoare, adică la 29 februarie 2020. Astfel, având în vedere instituirea stării de urgență pentru perioada 17 martie 2020 – 15 mai 2020, termenul pentru depunerea apelului motivat este calculat din data de 29 februarie 2020 (data când a recepționat hotărârea motivată) până la 17 martie 2020 (data când s-a instituit starea de urgență), apoi din data de 16 mai 2020 (finisarea stării de urgență) până la 28 mai 2020 (dată la care se termină 30 zile pentru depunerea apelului motivat, calculat de la data notificării hotărârii motivate, omițând perioada stării de urgență).

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 29 februarie 2020 și a expirat la data de 28 mai 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat, pe când cererea de apel motivată depusă de SRL „Tehnologii Matlasate”, reprezentată de avocatul Serghei Filatov a fost înregistrată abia la 09 iunie 2020 (prin intermediul poștei electronice), fapt ce denotă depunerea apelului motivat cu încălcarea termenului de procedură acordat.

În acest context completul specializat concluzionează că deși soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil este corectă, instanța de apel eronat, în susținerea argumentului omiterii termenului de depunere a apelului motivat de către avocatul Serghei Filatov, în interesele SRL „Tehnologii Matlasate”, a invocat prevederile pct. 19 a Dispoziției nr. 6 din 26 martie 2020, menționând că „avocații sunt obligați, pe perioada stării de urgență, să asigure continuitatea activității...”.

Prin urmare este cert că SRL „Tehnologii Matlasate”, reprezentată de avocatul Serghei Filatov nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Instanța de recurs reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu reacredință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Conform art. 65 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului.

La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

Art. 237 alin. (1) din Codul administrativ prescrie că, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Astfel, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece SRL „Tehnologii Matlasate”, reprezentată de avocatul Serghei Filatov nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, SRL „Tehnologii Matlasate”, reprezentată de avocatul Serghei Filatov, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune or, aceasta contravine legislației în vigoare.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor

în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tehnologii Matlasate”, reprezentată de avocatul Serghei Filatov.

Se menține încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tehnologii Matlasate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului de control.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh